

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za
krivično gonjenje osoba
odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-95-5/18-T
Datum: 3. februar 2012.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM

U sastavu: sudija O-Gon Kwon, predsjedavajući
sudija Howard Morrison
sudija Melville Baird
sudija Flavia Lattanzi, rezervni sudija

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 3. februara 2012. godine

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTJEVU TUŽILAŠTVA ZA ODOBRENJE RADI ULAGANJA
ŽALBE NA ODLUKU PO ZAHTJEVU TUŽILAŠTVA ZA PRIHVATANJE
SVJEDOČENJA MILENKA LAZIĆA NA OSNOVU PRAVILA 92^{quarter}**

Tužilaštvo

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Optuženi

g. Radovan Karadžić

Branilac u pripravnosti

g. Richard Harvey

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po "Zahtjevu tužilaštva za odobrenje radi ulaganja žalbe na Odluku po Zahtjevu tužilaštva za prihvatanje svjedočenja Milenka Lazića na osnovu pravila 92*quater*", koji je tužilaštvo podnijelo 16. januara 2012. godine (dalje u tekstu: Zahtjev), i ovim donosi odluku u vezi s tim.

I. Kontekst i argumentacija

1. Vijeće je 9. januara 2012. godine donijelo "Odluku po Zahtjevu tužilaštva za prihvatanje svjedočenja Milenka Lazića na osnovu pravila 92*quarter* i za odobrenje da se na spisak dokaza na osnovu pravila 65*ter* dodaju dokazni predmeti" (dalje u tekstu: Pobjana odluka), kojom je djelimično odobrilo zahtjev tužilaštva za uvrštavanje u dokaze usmenog svjedočenja Milenka Lazića (dalje u tekstu: svjedok) u predmetu *Popović i drugi*, kao i niz povezanih dokaznih predmeta na osnovu pravila 92*quater* Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik).¹

2. Vijeće je u Pobjanoj odluci odbilo da u dokaze uvrsti dijelove ranijeg svjedočenja tog svjedoka i s njim povezane dokumente o navodnom sastanku u vezi sa zauzimanjem Srebrenice, koji su u štabu Drinskog korpusa 28. juna 1995. godine održali optuženi i Radislav Krstić.² Prema mišljenju Vijeća, dokaznu vrijednost tog dijela iskaza svjedoka znatno je nadmašila potreba da se osigura pravično suđenje budući da se taj iskaz odnosio na djela i ponašanje optuženog, da je svjedok bio podvrgnut ograničenom unakrsnom ispitivanju u predmetu *Popović i drugi* i da optuženi nije imao priliku da unakrsno ispita svjedoka na tom suđenju.³

3. Tužilaštvo u Zahtjevu traži odobrenje radi ulaganja žalbe na Pobjanu odluku u dijelu u kojem se odbija da se u dokaze uvrste dijelovi ranijeg svjedočenja svjedoka.⁴ Tužilaštvo tvrdi da na pravično i ekspeditivno vođenje postupka i ishod suđenja utiče

¹ Pobjana odluka, par. 31.

² Pobjana odluka, par. 17, 22, 25, 31.

³ Pobjana odluka, par. 22.

⁴ Zahtjev, par. 1, 9.

odluka Vijeća da izuzme relevantne, pouzdane dijelove iskaza svjedoka koji su već unakrsno ispitani i imaju dokaznu vrijednost.⁵

4. Tužilaštvo tvrdi da izuzeti dijelovi svjedočenja svjedoka pokazuju ne samo lično učešće optuženog u planiranju i izvršenju plana napada na Srebrenicu, već su i direktno značajni za razmatranje niza povezanih dokaznih predmeta, kao i dokaza optuženog u prilog njegove teze u vezi sa Srebrenicom.⁶ Prema mišljenju tužilaštva, ti izuzeti dijelovi utiču na to kako će Vijeće protumačiti "povezane" dokaze što će velikoj mjeri utjecati na pravično i ekspeditivno vođenje postupka i ishod suđenja.⁷ Tužilaštvo dodaje da izuzimanje dokaza takođe utječe na to kako će Vijeće ocijeniti tvrdnju optuženog da nije postojao plan zauzimanja Srebrenice.⁸

5. Nadalje, tužilaštvo smatra da su "povezani" dokazi koji se tiču dijelova iskaza svjedoka koji su izuzeti toliko opsežni i značajni za dio predmeta koji se odnosi na Srebrenicu da bi promptno rješenje Žalbenog vijeća po ovom pitanju u ovoj fazi postupka bitno pospješilo postupak.⁹ Tužilaštvo dodaje da je moguće da Žalbena vijeće, ako ne donese odluku po tom pitanju u ovoj fazi postupka, a Pobjana odluka kasnije bude poništena u žalbenom postupku, neće moći razmotriti samo izuzete dokaze, već će morati ponovo razmotriti sve povezane dokazne predmete.¹⁰

6. Osim toga, tužilaštvo pred Vijeće iznosi razloge zbog kojih bi Zahtjev trebalo razlikovati od ranijih odluka Vijeća u kojima je ono odbilo zahtjeve za odobrenje radi podnošenja žalbe na odluke na osnovu pravila 92*quater* koje se odnose na Milana Babića i Miroslava Deronjića.¹¹

⁵ Zahtjev, par. 1.

⁶ Zahtjev, par. 2.

⁷ Zahtjev, par. 3. Tužilaštvo navodi niz primjera o tome kako izuzeti dijelovi dokaza tog svjedoka služe da se drugi dokazi u predmetu smjeste u kontekst.

⁸ Zahtjev, par. 4.

⁹ Zahtjev, par. 5.

¹⁰ Zahtjev, par. 5, 6.

¹¹ Zahtjev, par. 7, 8, gdje se upućuje na Odluku po Zahtjevu tužilaštva za ponovno razmatranje ili, alternativno, za odobrenje da uloži žalbu na Odluku u vezi sa svjedočenjem Miroslava Deronjića, 20. april 2010. godine (dalje u tekstu: Odluka u vezi s odobrenjem koja se odnosi na Deronjića) i Odluku po Zahtjevu tužilaštva za ponovno razmatranje i/ili odobrenje radi ulaganja žalbe na dijelove "Odluke po Zahtjevu tužilaštva za uvrštavanje u spis svjedočenja KDZ172 (Milana Babića) na osnovu pravila 92*quater*", 3. juni 2010. godine (dalje u tekstu: Odluka u vezi s odobrenjem koja se odnosi na Babića).

7. Dana 19. januara 2012. optuženi je podnio "Odgovor na Zahtjev tužilaštva za odobrenje radi ulaganja žalbe: Odluka na osnovu pravila 92^{quater} u vezi s Lazićem" (dalje u tekstu: Odgovor), u kojem se protivi Zahtjevu navodeći da odbijanje da se u dokaze uvrste dijelovi izjava preminulog svjedoka ne ispunjava kriterijume na osnovu kojih bi odobrilo zahtjev za odobrenje radi ulaganja žalbe.¹² Optuženi dodaje da je Pretresno vijeće često presuđivalo da odluke o prihvatanju dokaza rijetko ispunjavaju kriterijume za odobrenje radi podnošenja žalbe i tvrdi da se zauzimanjem takvog uvriježenog stava otklanja mogućnost trošenja sredstava na pitanja koja nisu ključna za konačnu presudu te o njima, shodno tome, ni ne treba donositi odluku.¹³

8. Nadalje, optuženi tvrdi da Vijeće može presuditi da postoji dovoljno drugih dokaza o tome da je optuženi odobrio operaciju u Srebrenici 1995. godine, pa u tom slučaju pitanje koje tužilaštvo postavlja ne bi nimalo utjecalo na pravičnost suđenja.¹⁴ Isto tako optuženi tvrdi da bi Žalbeno vijeće, ako ocijeni da nema dovoljno dokaza o tome da je optuženi odobrio operaciju u Srebrenici 1995. i da je ta činjenica ključna za to da mu se izrekne oslobađajuća presuda, moglo preispitati Pobijanu odluku, a možda i preinačiti presudu ako bi Pobijana odluka promijenila ishod suđenja.¹⁵ Shodno tome, pitanje o uvrštavanju u dokaze svjedočenja svjedoka nije u tolikoj mjeri značajno da bi utjecalo na pravičnost ili ekspeditivnost suđenja ili na njegov ishod, kao što ni promptno rješenje Žalbenog vijeća ne bi bitno pospješilo postupak.¹⁶

II. Mjerodavno pravo

9. Na odluke po podnescima, izuzev preliminarnih podnesaka kojima se osporava nadležnost, ne može se uložiti interlokutorna žalba bez odobrenja Pretresnog vijeća.¹⁷ Na osnovu pravila 73(B) Pravilnika, Pretresno vijeće može izdati odobrenje radi ulaganja žalbe ako se odluka "tiče pitanja koje bi u znatnoj mjeri uticalo na pravično i

¹² Zahtjev, par. 1, 2, 6, 7.

¹³ Odgovor, par. 3.

¹⁴ Odgovor, par. 4.

¹⁵ Odgovor, par. 4.

¹⁶ Odgovor, par. 5.

¹⁷ V. pravilo 72(B), 73(C) Pravilnika.

ekspeditivno vođenje postupka ili ishod suđenja, te ako bi, po mišljenju pretresnog vijeća, promptno rješenje Žalbenog vijeća moglo bitno pospješiti postupak".

10. Zahtjev za odobrenje "nema nikakve veze s tim da li je odluka doneta po pravilnom osnovu ili ne".¹⁸ Osim toga, ranije je zaključeno da "čak i u slučajevima kada se pokreću značajna pravna pitanja,[...], pravni učinak pravila 73(B) je takav da zabranjuje davanje potvrde ako strana u postupku koja je traži ne dokaže da su ispunjena oba kriterijuma".¹⁹

III. Diskusija

11. Tužilaštvo traži odobrenje radi podnošenja žalbe na odluku Vijeća kojom je odbilo da uvrsti u dokaze dijelove ranijeg svjedočenja Milenka Lazića o navodnom sastanku koji su u vezi sa zauzimanjem Srebrenice 28. juna 1995. održali optuženi i Radislav Krstić u štabu Drinskog korpusa, kao i povezane dokumente o kojima se u tom svjedočenju govori.

12. Što se tiče prvog kriterijuma pravila 73(B), tužilaštvo tvrdi da će izuzimanje dijelova svjedočenja svjedoka utjecati na sposobnost Vijeća da protumači i shvati kontekst drugih važnih "povezanih" dokaza u dokaznom postupku tužilaštva, što će, dakle, utjecati na pravično vođenje postupka i ishod suđenja.²⁰ Vijeće je redovito zauzimalo stanovište da je pitanje prihvatanja dokaza u velikoj mjeri diskreciona odluka Pretresnog vijeća koja se zasniva na konkretnim okolnostima predmeta i na tome šta je konkretno ponuđeno na usvajanje kao dokaz.²¹ Vijeće u ovom slučaju neće zauzeti drugo stajalište. Stoga, uprkos relevantnosti izuzetih dijelova iskaza ovog svjedoka, Vijeće

¹⁸ *Tužilac protiv Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-05-87-T, Odluka po Lukićevom zahtevu za ponovno razmatranje Odluke Pretresnog veća po Zahtevu za uvrštavanje u spis dokumenata direktno iz sudnice i Odluka po Zahtevu odbrane za produženje roka za podnošenje završnih pretresnih podnesaka, 2. juli 2008. godine, par. 42; *Tužilac protiv Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-05-87-T, Odluka po Zahtevu odbrane za odobrenje za ulaganje interlokutorne žalbe na odluku na osnovu pravila 92bis, 14. juni 2007. godine, par. 4; *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-T, Odluka po Nikolićevom i Bearinom zahtjevu za odobrenje da ulože žalbu na odluku na osnovu pravila 92quater, 19. maj 2008. godine, par. 16; *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-T, Odluka po Zahtjevu za odobrenje žalbe na odluku na osnovu pravila 98bis, 15. april 2008. godine, par. 8; *Tužilac protiv S. Miloševića*, predmet br. IT-02-54-T, Odluka po Zahtevu optužbe za odobrenje za ulaganje žalbe na Odluku Pretresnog veća po Zahtevu tužilaštva za postupak *voir dire*, 20. juni 2005. godine, par. 4.

¹⁹ *Tužilac protiv Halilovića*, predmet br. IT-01-48-PT, Odluka po Zahtjevu tužilaštva za potvrdu radi ulaganja intelokutorne žalbe na "Odluku po Zahtjevu tužioca da se odobri izmjena Optužnice", 12. januar 2005. godine, str. 1.

²⁰ Zahtjev, par. 3, 4.

²¹ V. Odluka u vezi s odobrenjem koja se odnosi na Babića, par. 15.

smatra da je u ovom trenutku preuranjeno pretpostaviti da su izuzeti dijelovi toliko opsežni i značajni da bi utjecali na Vijeće prilikom njegovog razmatranja drugih "relevantnih" dokaza u ovom predmetu. Nakon što je posebno pregledalo sve dokumente koji su kao primjeri navedeni u Zahtjevu, a kojima bi, prema tvrdnjama tužilaštva, bez izuzetih dijelova iskaza ovog svjedoka nedostajao kontekst,²² Vijeće se nije uvjerilo da bi to zaista bio slučaj.

13. Osim toga, kao što je Vijeće u više prilika izjavilo, osuđujuća presuda ne može biti zasnovana na nepotkrijepljenim dokazima prihvaćenim na osnovu pravila 92*quater*.²³ Prema tome, čak i da su izuzeti dijelovi iskaza svjedoka bili uvršteni u dokaze, tužilaštvo bi ih moralo potkrijepiti dodatnim dokazima kako bi podržalo osuđujuću presudu. Vijeće je to uzelo u obzir kada je pokušalo pridati jednako značenje pravu tužilaštva da izvodi relevantne dokaze i pravu optuženog da unakrsno ispita svjedoka o dokazima koji se neposredno odnose na njegova djela i ponašanje u periodu na koji se odnosi Optužnica, kao i na navode iz Optužnice.

14. Vijeće nije smatralo potrebnim da u Pobjinjoj odluci obrazloži svaku fazu svog rasuđivanja, a smatra da to ovdje ni nije potrebno. U ovoj fazi je dovoljno reći da prema mišljenju Vijeća, izuzeti dokazi nisu neophodni da bi se stvorila potpuna slika o dijelu dokaznog postupka tužilaštva koji se odnosi na Srebrenicu. Shodno tome, šteta koju je tužilaštvo navodno pretrpjelo zbog izuzimanja dokaza ne predstavlja problem koji bi znatno utjecao na pravično i ekspeditivno vođenje postupka ili na ishod suđenja.

15. Iz gore navedenih razloga, Vijeće smatra da nisu ispunjeni kriterijumi prvog testa za izdavanje odobrenja. Uprkos tome, Vijeće smatra da je zbog cjelovitosti potrebno utvrditi da li je u ovom slučaju ispunjen i drugi kriterijum testa za izdavanje odobrenja radi ulaganja žalbe.

16. Uprkos pokušajima tužilaštva da utvrdi razliku između ovog i prethodnih zahtjeva,²⁴ Vijeće i dalje nije uvjereno da bi u ovom trenutku rješenje Žalbenog vijeća po

²² Zahtjev, par. 3. V. P838; P1415, str. 86; P3044; i dokumenti kojima su na osnovu pravila 65*ter* dodijeljeni sljedeći brojevi: 02606, 01977, 15583 i 15584.

²³ V., između ostalog, Odluka po Zahtjevu tužilaštva za prihvatanje svjedočenja šesnaest svjedoka i s njima povezanih dokaznih predmeta na osnovu pravila 92*quater*, 30. novembar 2009. godine, par. 16; Odluka po Zahtjevu tužilaštva za uvrštavanje u spis svjedočenja KDZ172 (Milana Babića) na osnovu pravila 92*quater*, 13. april 2010. godine, par. 30; Odluka u vezi s odobrenjem koja se odnosi na Deronjića, par. 14.

²⁴ V. Zahtjev, par. 7, gdje se upućuje na Odluku u vezi s odobrenjem koja se odnosi na Deronjića i Odluku u vezi s odobrenjem koja se odnosi na Babića.

pitanju koje se odnosi isključivo na dokaze bitno pospješilo postupak. Vijeće podsjeća tužilaštvo na to da će ono, u slučaju da optuženi bude oslobođen optužbi na koje se odnose dijelovi iskaza svjedoka, i dalje imati priliku da pred Žalbeno vijeće iznese tvrdnju da bi bila izrečena osuđujuća presuda da dotični dokazi nisu bili izuzeti.²⁵ Shodno tome, Vijeće se nije uvjerilo da je ispunjen drugi kriterijum testa za odobrenje.

IV. Dispozitiv

17. Shodno tome, Vijeće, na osnovu pravila 54 i 73(C) Pravilnika, ovim **ODBIJA** Zahtjev.

Sastavljeno na engleskom i francuskom, pri čemu je engleski tekst mjerodavan.

/potpis na originalu/
sudija O-Gon Kwon,
predsjedavajući

Dana 3. februara 2012.
Haag
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]

²⁵ V. *Siméon Nchamihigo protiv Tužioca*, predmet br. ICTR-2001-63-A, Odluka po Drugom zahtjevu Siméona Nchamihiga za odobrenje da izvede dodatne dokaze u žalbenom postupku, 28. septembar 2009. godine, par. 10-14.